

บทความวิจัย

ผลของรูปแบบการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ต่อความรู้ความมั่นใจในตนเองและความพึงพอใจ
ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1

Effects of Readiness Preparation Model by Using Video Instructional Media on Knowledge,
Self-confidence and Satisfaction of Nursing Students in Adult Nursing Practicum I

ศุดาวรรณ สันหมอยา (Sudawan Sanmorya) *

ศักดา เปรมไทยสงค์ (Sakda Pramthaisong) **

Received: February 21, 2022

Revised: March 7, 2022

Accepted: March 29, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบ 2 กลุ่มวัดซ้ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ต่อความรู้ความมั่นใจในตนเองและความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม จำนวน 68 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 34 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด กลุ่มควบคุมได้รับการเตรียมความพร้อมตามปกติ ส่วนกลุ่มทดลองได้รับการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการเตรียมความพร้อมตามปกติ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการเตรียมความพร้อม หลังการเตรียมความพร้อมทันที และหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) รูปแบบการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ แบบทดสอบความรู้การปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.94 หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรครุเดอร์-ริชชิตัน 21 เท่ากับ 0.75 2) แบบประเมินความมั่นใจการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคเท่ากับ .96 และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคเท่ากับ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา สถิติ Paired t-test สถิติ Independent t-test และสถิติ Repeated measures ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ของกลุ่มตัวอย่างภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ 2) ค่าเฉลี่ยคะแนนความมั่นใจในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง ภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ และ 3) กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความมั่นใจ จดจำได้มากขึ้น และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องจึงควรนำวิธีการเรียนการสอนดังกล่าวมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของนักศึกษา ก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติต่อไป

คำสำคัญ: การเตรียมความพร้อม สื่อวีดิทัศน์ ความรู้ ความมั่นใจในตนเอง วิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1

*Corresponding author: Sudawan Sanmorya; Email: rgar.peun 203@gmail.com

* อาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช

** อาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช

* Instructor, Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj

** Instructor, Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj

ส่วนสนับสนุนของ 30 ปี มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

- Internationalization
- Innovative Products
- Integrative Team & Networking

Abstract

This purpose of this quasi-experimental research two group pretest-posttest design aimed to determine effects of readiness preparation by using video instructional media on knowledge, self-confidence and satisfaction of nursing students in adult nursing practicum I subject Sixty-eight 3rd nursing students in Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj were divided into experimental and control groups, 34 in each group. The control group received normal preparation, while those in the experimental group received readiness preparation by using video instructional media. The researcher collected the data in the pre-preparation, immediately after preparation, and post-practical training. The research instruments were 1) the readiness preparation model by using video instructional media, knowledge questionnaire. Content validity index (CVI) was 0.94 and examined for reliability by Kuder-Richardson 21 was 0.75, 2) the self-confidence questionnaire, cronbach's alpha coefficient was 1.00, and 3) the satisfaction assessment, CVI was 1.00 and cronbach's alpha coefficient was 1.00. The data were analyzed using descriptive statistic, paired t-test, independent t-test, and repeated measures ANOVA.

The results of the study showed that 1) The mean knowledge score of the subjects after the experiment was significantly higher than before receiving intervention ($p < .05$) 2) The mean self-confidence score of the subjects after the experiment was significantly higher than before receiving intervention ($p < .05$) 3) The experimental group had the highest average of overall satisfaction. However, teaching and learning management that encourages learners to develop will help learners gain knowledge, self-confidence, and remember more and can develop themselves continuously, therefore, such teaching methods should be adapted to suit the context of the students before the next practical training.

Keywords: Readiness preparation, Video instructional media, Knowledge, Self-confidence, Adult nursing practicum I

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้บริการสุขภาพอนามัยแก่บุคคล ครอบครัวและชุมชนทั้งในภาวะปกติ และเจ็บป่วย โดยใช้กระบวนการพยาบาลและการพยาบาลแบบองค์รวมเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการพยาบาลครอบคลุมทั้งร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ นำไปสู่การมีภาวะสุขภาพที่ดีของผู้ใช้บริการ ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล (Nursing Division, 2018) ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นคุณภาพของการพยาบาล ดังนั้นการจัดการศึกษาทางการพยาบาลจึงมีเป้าหมายสำคัญในการสร้างพยาบาลที่มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการประกอบวิชาชีพ ปลูกฝังอัตลักษณ์ที่ดีให้เกิดแก่นักศึกษาให้เป็นพยาบาลที่มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ตามความคาดหวังของสังคม (Nawsuwan & Sattayaraksa, 2016) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนมเป็นสถานศึกษาทางการพยาบาล ที่จัดการเรียนการสอนให้มีทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยปัจจุบันได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 ซึ่งมีรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในบุคคลวัยผู้ใหญ่ที่มีปัญหาสุขภาพเกี่ยวกับการรับรู้ ต่อมาริท่อ กระดูกและกล้ามเนื้อ ผิวหนัง และการเจริญเติบโตผิดปกติของเซลล์ ทั้งนี้ นักศึกษาจะได้ฝึกนำความรู้ด้านทฤษฎีตามหัวข้อดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ โดยผ่านการใช้กระบวนการพยาบาลให้ครอบคลุมองค์รวมของบุคคลและครอบครัว นักศึกษาควรได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงานจะช่วยพัฒนาความรู้ด้านทฤษฎี และทักษะปฏิบัติเกิดความมั่นใจและลดความวิตกกังวลได้ (Rungnoei & Seesawang, 2016) จากประสบการณ์ที่ผ่านมาการเตรียมความพร้อมในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ประกอบด้วยการประชุมเตรียมความพร้อมด้านความรู้ โดยอาจารย์สรุปประเด็นความรู้ที่สำคัญในรายวิชา ร่วมกับให้นักศึกษาอ่านบทบทความความรู้จากหนังสือ ตำรา และการเตรียมความพร้อมด้านทักษะเป็นการสอนสาธิตทักษะต่างๆ และนักศึกษาสาธิตย้อนกลับและฝึกซ้อมด้วยตนเอง

ปัญหาที่พบ คือนักศึกษาไม่สามารถจดจำเนื้อหาองค์ความรู้ และขั้นตอนการปฏิบัติได้เนื่องจากเนื้อหาและขั้นตอนการปฏิบัติมีจำนวนมาก ระยะเวลาอ่านจำกัด ทำให้นักศึกษาขาดความมั่นใจ เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2562 ที่ผ่านมามีพบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ไม่ค่อยมั่นใจในการฝึกปฏิบัติกลัวผู้ป่วยเกิดอันตราย เมื่ออยู่ในสถานการณ์จริงเกิดความตื่นเต้นจนลืมทักษะการปฏิบัติที่ถูกต้อง บางขั้นตอน และมีความพร้อมทั้งความรู้ด้านทฤษฎี และการปฏิบัติในการเตรียมตัวก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ผลการประเมินความรู้เมื่อสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติพบว่ามีความเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 (Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj, 2019) ดังนั้น จึงต้องมีการพัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ดังการศึกษาของจิราภิญญา คำรัตน์ และบังอร ฤทธิ์อุดม ที่พบว่าหลังการเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ผู้เรียนเกิดความพร้อมด้านความรู้ และความมั่นใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลมากขึ้น (Khamrath & Ritudom, 2018)

ปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย เช่น การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) และขณะเดียวกันผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ปฏิบัติ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยี เน้นการทำกิจกรรมผสมผสานองค์ความรู้กับทักษะเฉพาะด้าน เพื่อให้เกิดทักษะ และประสบการณ์กับตัวผู้เรียน (Kunaviktikul, 2015) การใช้สื่อวีดิทัศน์จึงเป็นที่นิยมนำมาใช้ในการศึกษา เนื่องจากสามารถบันทึกภาพ ภาพเคลื่อนไหว และเสียงไว้ได้พร้อมกัน สามารถตัดต่อแก้ไข หรือเพิ่มเติมเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่เสมอ สามารถใช้เทคนิคการถ่ายทำให้ผู้เรียนเห็นและเกิดความเข้าใจในกระบวนการบางอย่าง สามารถ

คู่ขาได้หลายครั้งจนกว่าจะเข้าใจ หรือจดจำได้จึงช่วยพัฒนาสมองให้ไวและเร็วต่อสิ่งเร้าได้ดีกว่าการกระตุ้นจากสิ่งเร้าจากตัวหนังสือเพียงอย่างเดียว ส่งผลต่อกระบวนการคิดทำให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ดีขึ้น จึงช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น สามารถจดจำได้นานขึ้น กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ (Somnuek, 2015; Permtthai & Artitkawin, 2014) จากการทบทวนงานวิจัยในการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์มาใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนพบว่าเกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ทั้งด้านความรู้ ทักษะ ความมั่นใจและความพึงพอใจมากกว่าการจัดการเรียนการสอนโดยการบรรยายเพียงอย่างเดียว ดังเช่นการศึกษาการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ การให้บริการอนามัยโรงเรียน พบว่ามีประโยชน์ในการเตรียมตัวก่อนการฝึกปฏิบัติการให้บริการอนามัยโรงเรียน (Tantranont et al, 2019) การพัฒนาสื่อและผลของการใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับโจทย์สถานการณ์ต่อความรู้และความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลอาชีวอนามัยของนักศึกษาพยาบาลพบว่า ผู้เรียนมีความรู้ ความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลอาชีวอนามัยเพิ่มมากขึ้น (Sanongdej, Wangpitipanit, Chonsin, & Chalermphichai, 2018) สอดคล้องกับผลของการใช้วีดิทัศน์แบบแผนการดูแลผู้ป่วยประจำวันต่อความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย พบว่าหลังใช้สื่อวีดิทัศน์นักศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้น (Jungpanich & Srisailaun, 2015) โดยสรุปจะเห็นได้ว่าทำให้ผู้เรียนควิทัศน์ก่อนทำหัตถการจะเพิ่มความรู้ และสามารถปฏิบัติหัตถการได้ถูกต้อง นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์อยู่ในระดับมากขึ้นไป (Buddam, Suwanpakdee, Ritmontree, Noonart, & Tantanokit, 2021; Sanongdej et al, 2018; Tantranont et al, 2019; Wattanachai & Yingrengreung, 2019) และการให้ผู้เรียนควิทัศน์ก่อนขึ้นปฏิบัติงานจริงบนหอผู้ป่วย พบว่าผู้เรียนมีความรู้และมั่นใจในการปฏิบัติงานด้านการพยาบาลแก่ผู้ป่วยในหอผู้ป่วยมากขึ้น

จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่ายังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อวีดิทัศน์ในการเตรียม

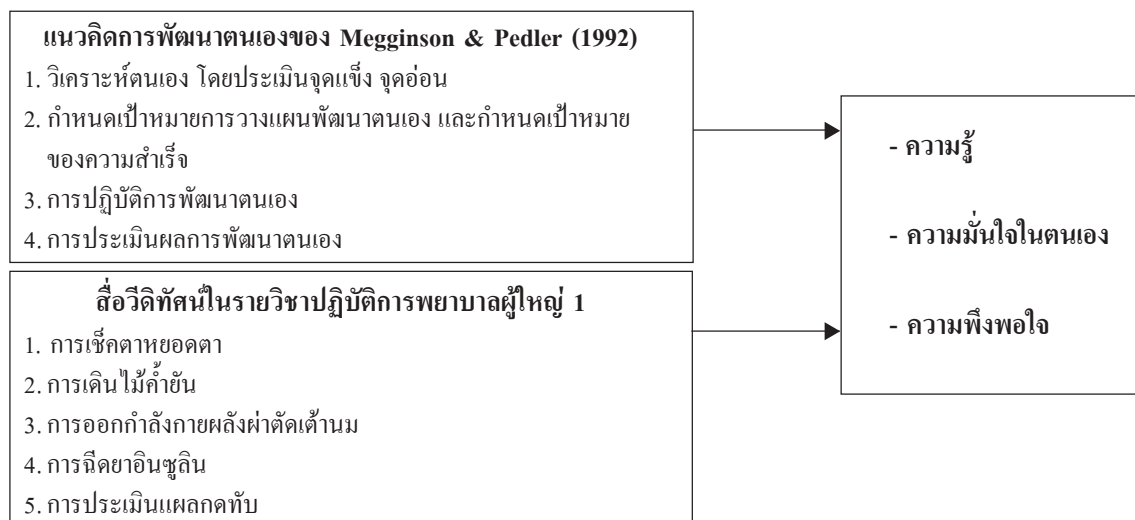
ความพร้อมก่อนการขึ้นฝึกปฏิบัติการของนักศึกษาพยาบาลในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 แต่มีการวิจัยบางส่วนที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาและการนำสื่อวีดิทัศน์มาใช้ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลเด็ก ห้องคลอด และอนามัยครอบครัว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการเตรียมความพร้อมโดยพัฒนาสื่อวีดิทัศน์มาใช้ในการเตรียมความพร้อมแก่นักศึกษาก่อนการขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 โดยจัดทำสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับการปฏิบัติหัตถการที่สำคัญในรายวิชาให้นักศึกษาได้เห็นขั้นตอนสามารถศึกษาและทบทวนได้ด้วยตนเอง ร่วมกับแนวคิดการพัฒนาตนเอง (Self-development) ของเมกกินสัน และเพดเลอร์ (Megginson & Pedler, 1992) ที่กล่าวว่าจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ซึ่งผู้เรียนต้องคิดริเริ่มในการเรียนกำหนดจุดประสงค์ หรือเป้าหมายของการเรียนด้วยตนเอง วิเคราะห์ตนเอง โดยประเมินจุดแข็งจุดอ่อนตนเอง กำหนดเป้าหมายการวางแผนพัฒนาตนเอง จัดลำดับสิ่งที่ต้องการพัฒนา และกำหนดเป้าหมายของความสำเร็จ ปฏิบัติการพัฒนาตนเอง และการประเมินผลการพัฒนาตนเอง โดยการประเมินความสำเร็ตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านความรู้ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้ประเมินวิเคราะห์ตนเองเกี่ยวกับความรู้และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 เพื่อทราบความต้องการในการเรียนรู้และวางแผนการพัฒนาตนเอง นำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีการเพิ่มพูนความรู้ เกิดความพร้อม และมั่นใจในการฝึกปฏิบัติงานร่วมกับประเมินตนเองเป็นระยะ ดังการศึกษาของนางณภัทร รุ่งเนย และจันทร์จิรา สีสว่าง (Rungrnoi & Seesawang, 2016) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลของการส่งเสริมการพัฒนาตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติต่อความรู้ และทักษะการปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยหนักของนักศึกษาพยาบาล พบว่าภายหลังได้รับการส่งเสริมการพัฒนาตนเองกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ และทักษะปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตสูงขึ้น

ดังนั้น เพื่อให้ให้นักศึกษามีความพร้อมด้านความรู้และทักษะ ก่อนการฝึกภาคปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลมีความมั่นใจและพร้อมในการฝึกปฏิบัติงาน ตลอดจนมีความพึงพอใจในการเตรียมความพร้อม ก่อนการฝึกปฏิบัติงานในวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 เพื่อนำไปสู่ความสามารถให้การพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้นำสื่อ วิดีทัศน์มาเป็นเครื่องมือในการเตรียมความพร้อม ร่วมกับจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อส่งผลให้นักศึกษามีความรู้ ความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกภาคปฏิบัติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 ก่อนการเตรียมความพร้อม หลังการเตรียมความพร้อมทันทีและหลังการฝึกภาคปฏิบัติโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 และระหว่างกลุ่มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ กับกลุ่มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความมั่นใจในตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาล

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย:

ผู้ใหญ่ 1 และระหว่างกลุ่มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ กับกลุ่มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามปกติ

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 ต่อการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1

สมมติฐานในการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 หลังการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 มากกว่าก่อนการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์และมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามปกติ
2. ค่าเฉลี่ยคะแนนความมั่นใจในตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 หลังการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 มากกว่าก่อนการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์และมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามปกติ
3. ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 หลังการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) แบบ 2 กลุ่มวัดซ้ำ เปรียบเทียบก่อนการเตรียมความพร้อม หลังการเตรียมความพร้อมทันที และหลังการเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติ (Repeated measures design two group) ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2564 ถึงมีนาคม พ.ศ. 2564

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ด้วยโปรแกรม G*Power จากการศึกษาของอภิสรา จังพานิชและอรรถ ศรีไทรล้วน (Jungpanich & Srisailaun, 2015) ที่ศึกษาผลของการใช้สื่อวีดิทัศน์แบบแผนการดูแลผู้ป่วยประจำวันต่อความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยและความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์เพื่อการรณรงค์มหาวิทยาลัยนวมินทราชินธิราช วัดความมั่นใจก่อนและหลังการศึกษา พบว่าหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีความมั่นใจในการปฏิบัติการเท่ากับ 3.56 (S.D. = .36) กลุ่มควบคุมมีความมั่นใจในการปฏิบัติการเท่ากับ 3.28 (S.D. = .45) การศึกษาครั้งนี้จึงได้กำหนดอิทธิพลเท่ากับ 0.68 กำหนดอำนาจการทดสอบ (power analysis) เท่ากับ .80 กำหนดระดับนัยสำคัญของการทดสอบเท่ากับ .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการวิจัยกลุ่มละ 28 ราย ผู้วิจัยได้เพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 20 เพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้น จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 34 ราย รวมจำนวนทั้งสิ้น 68 ราย กำหนดเกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion criteria) คือ 1) กำลังศึกษาในระดับชั้นพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 2) ลงทะเบียนเรียนวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 และ 3) ยินยอมให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมวิจัย มีเกณฑ์ในการยุติการเข้าร่วมการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างคือ 1) อยู่ระหว่างลาหรือพักการศึกษา และ 2) ขอดอนตัวออกจากการวิจัย

และทำการควบคุมตัวแปรของกลุ่มตัวอย่างให้มีลักษณะใกล้เคียงกันมากที่สุดโดยใช้เทคนิคการจับคู่ (Pair matching) ในเรื่อง คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตลอดปีการศึกษา (GPA)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตลอดปีการศึกษา (GPA) 2) แบบทดสอบความรู้การปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการทบทวนตำรา วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้วัดความรู้ก่อนหลังเตรียมความพร้อมทันทีและหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติ ประกอบด้วยเรื่องการเช็ดดาหยอดตา 4 ข้อ การเดินไม้ค้ำยัน 4 ข้อ การออกกำลังกายหลังผ่าตัด เต้านม 4 ข้อ การจิกยาอินซูลิน 4 ข้อ และการประเมินแผลกดทับ 4 ข้อ รวม 20 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก คำตอบที่ถูกต้อง 1 ข้อ เท่ากับ 1 คะแนน ตอบผิดเท่ากับ 0 คะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 0-4 (น้อยมาก) 5-8 (น้อย) 9-12 (ปานกลาง) 13-16 (มาก) และ 17-20 (มากที่สุด) 3) แบบประเมินความมั่นใจการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ของวรรณนา สอนงเดช สุพิชญา หวังปิติพาณิชย์ ปิยรัตน์ ชลสินธุ์ และทิวาภรณ์ เฉลิมพิชัย (Sanongdej et al, 2018) ใช้วัดความมั่นใจในตนเองก่อน และหลังเตรียมความพร้อมทันที โดยใช้ตัวเลข (Numeric Rating Scale [NRS]) ค่า 1 หมายถึง มั่นใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 น้อยที่สุดถึง 10 หมายถึง มั่นใจในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 มากที่สุด แบ่งเป็น 5 คือ 1-2 (น้อยที่สุด) 3-4 (น้อย) 5-6 (ปานกลาง) 7-8 (มาก) และ 9-10 (มากที่สุด) และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการทบทวนตำรา วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้วัดความพึงพอใจหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา 3 ข้อ ด้านรูปแบบและการนำเสนอ 7 ข้อ ด้านประสิทธิภาพ และประโยชน์ที่ได้รับ 9 ข้อ และด้านการประเมินผล 1 ข้อ รวม 20 ข้อ

เป็นแบบลิเคิร์ต (Likert scale) 5 อันดับ 5 (มากที่สุด) 4 (มาก) 3 หมายถึง (ปานกลาง) 2 หมายถึง (น้อย) และ 1 (น้อยที่สุด) แปลผลคะแนนค่าเฉลี่ยและความพึงพอใจ เป็น 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด (4.51- 5.00) พึงพอใจมาก (3.51- 4.50) พึงพอใจปานกลาง (2.51- 3.50) พึงพอใจน้อย (1.51-2.50) และไม่ได้อย่างยิ่งหรือไม่พึงพอใจ (ต่ำกว่า 1.50)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ได้แก่

1) รูปแบบการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดการพัฒนาตนเองของ Megginson & Pedler (1992) ร่วมกับการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ตนเอง โดยประเมินจุดแข็งจุดอ่อน ขั้นตอนที่ 2 กำหนดเป้าหมายการวางแผนพัฒนาตนเอง และกำหนดเป้าหมายของความสำเร็จ ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติการพัฒนาตนเอง และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการพัฒนาตนเอง และ 2) สื่อวีดิทัศน์ที่เกี่ยวข้องใน รายวิชา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นร่วมกับการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง มีรูปแบบการนำเสนอทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวจากการจำลองในสถานการณ์จริง โดยถ่ายทำ บันทึกเสียง และตัดต่อ ความยาวไม่เกิน 10 นาทีต่อเรื่อง โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ขั้นตอนวิธีปฏิบัติ และการประเมินผล ประกอบด้วยเรื่อง 1) การเช็ดตาหยอดตา 2) การเดินไม้ค้ำยัน 3) การออกกำลังกายหลังผ่าตัดเต้านม 4) การนิคยาอินซูลิน และ 5) การประเมินแผลกดทับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยนำเครื่องมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนการพยาบาลผู้ใหญ่ จำนวน 2 ท่านและผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้สื่อเพื่อการเรียนการสอน จำนวน 1 ท่านตรวจสอบและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ 1) แบบทดสอบความรู้การปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ .94 นำไปวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 21 (Kuder-Richardson 21) (Meehanpong & Chatdokmaiprai, 2018) ได้ค่า .75 2) แบบประเมินความมั่นใจการฝึกปฏิบัติการ

พยาบาลผู้ใหญ่ 1 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธี สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่า .96 และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1.00 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่า 1.00 ส่วนรูปแบบการเตรียมความพร้อมโดยการใช้สื่อวีดิทัศน์และสื่อวีดิทัศน์หลังกำหนดเนื้อหาแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมทั้ง 3 ท่านตรวจสอบ และปรับแก้ใ้ตามคำแนะนำ แล้วจึงนำไปสร้างวีดิทัศน์นำไปทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรม การวิจัยในมนุษย์เครือข่ายภูมิภาค มหาวิทยาลัยนเรศวร (NU-RREC) โดยมีเอกสารรับรองโครงการวิจัยหมายเลข 057/63 (RREC No.057/63) ลงวันที่ 25 มกราคม 2564 ผู้วิจัยดำเนินการพิทักษ์สิทธิตั้งแต่การชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการตลอดการศึกษา กลุ่มตัวอย่างสามารถขอถอนตัวจากการเข้าร่วมการวิจัยได้ตลอดเวลาและจะไม่ส่งผลกระทบต่อ วิชาที่กำลังศึกษารวมทั้งข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างจะถูกเก็บเป็นความลับ ในส่วน การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอในภาพรวมหรือส่วนที่เกี่ยวข้องเท่านั้น และให้กลุ่มตัวอย่างเซ็นยินยอมเข้าร่วมการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มควบคุมก่อนเสร็จแล้ว จึงดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มทดลอง หลังเสร็จสิ้นการวิจัยกลุ่มควบคุมจะได้รับการสอนเสริมด้วยสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับการพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลที่สำคัญในรายวิชา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังได้รับหนังสือรับรองโครงการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ในมนุษย์เครือข่ายภูมิภาค มหาวิทยาลัยนเรศวร (NU-RREC) โดยผู้วิจัยได้นับพบกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เพื่อชี้แจง วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับขั้นตอนการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูล และการพิทักษ์สิทธิ

กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยดำเนินการพบกลุ่มควบคุม 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ใช้เวลา 40 นาที ก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติเป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยให้กลุ่มควบคุมทำแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบทดสอบความรู้ และแบบประเมินความมั่นใจการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ ครั้งที่ 2 ใช้เวลา 30 นาที ก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติเป็นเวลา 2 วัน โดยให้กลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบความรู้ และแบบประเมินความมั่นใจการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 และครั้งที่ 3 ใช้เวลา 30 นาที หลังสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 โดยให้กลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบความรู้

กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการพบกลุ่มทดลอง 4 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ใช้เวลา 90 นาที ก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติเป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยให้กลุ่มทดลองทำแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบทดสอบความรู้ และแบบประเมินความมั่นใจการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองการวิเคราะห์ตนเอง โดยประเมินจุดแข็งจุดอ่อนตนเองเขียนลงในกระดาษ เสร็จแล้วกำหนดเป้าหมายการวางแผนพัฒนาตนเอง โดยจัดลำดับสิ่งที่ต้องการพัฒนา และกำหนดประเด็นความรู้ และทักษะที่ต้องการพัฒนาของตนเอง วางแผนวิธีการปฏิบัติการพัฒนาตนเอง ทั้งกิจกรรม และระยะเวลาที่จะดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายแล้วเขียนลงในกระดาษ ผู้วิจัยตรวจสอบเป้าหมายการพัฒนาดตนเอง วิธีการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับให้ข้อเสนอแนะ และมอบหมายงานให้กลุ่มทดลองเข้าไปศึกษาสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลที่สำคัญในรายวิชาใน Google classroom ประกอบด้วยเรื่อง 1) การเช็ดตาหยอดตา 2) การเดินไม้ค้ำยัน 3) การออกกำลังกายหลังผ่าตัดเต้านม 4) การฉีดยาอินซูลิน และ 5) การประเมินแผลกดทับ อย่างน้อยคนละ 1 ครั้ง พร้อมทั้งสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้เป็น one page

ครั้งที่ 2 ใช้เวลา 60 นาที ก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติเป็นเวลา 1 สัปดาห์ กลุ่มทดลองประเมินตนเอง และทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการดูสื่อวีดิทัศน์ ร่วมกับผู้วิจัยติดตามผลการพัฒนาตนเองของกลุ่มทดลอง พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสม

ครั้งที่ 3 ใช้เวลา 60 นาที ก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติเป็นเวลา 2 วัน โดยให้กลุ่มทดลองทำแบบทดสอบความรู้ และแบบประเมินความมั่นใจการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 และตลอดระยะเวลาการฝึกภาคปฏิบัติกลุ่มทดลองศึกษาและทบทวนความรู้จากวีดิทัศน์ด้วยตนเอง

ครั้งที่ 4 ใช้เวลา 60 นาที หลังสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 โดยให้กลุ่มทดลองทำแบบทดสอบความรู้ แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเตรียมความพร้อม โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ และสรุปกิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและคะแนนความพึงพอใจต่อการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ โดยใช้สถิติเชิงทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติไคสแควร์ เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้การปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 โดยใช้สถิติทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวชนิดที่มีการวัดซ้ำ (Repeated measure ANOVA) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Bonferroni เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความมั่นใจการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ระหว่างกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบ Independent t-test และภายในกลุ่มโดยใช้สถิติทดสอบ Paired t-test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองเกือบทั้งหมดเป็นเพศหญิงมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 91.18 กลุ่มควบคุมมีอายุเฉลี่ย 20.71 ปี (S.D. = .597, min-max = 20-22) ส่วนในกลุ่มทดลองมีอายุเฉลี่ย 21.12 ปี (S.D. = .769, min-max = 20-23) และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตลอดปีการศึกษา (GPA) ทั้งกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองมีผลการเรียนเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.12 (S.D. = .802) โดยส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2.51-3.00 คิดเป็นร้อยละ 44.12 เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลระหว่างกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองด้วยสถิติไคสแควร์ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 ภายในกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการเตรียมความพร้อม หลังการเตรียมความพร้อมทันที และหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติ โดยใช้สถิติ Repeated measures ANOVA พบความ

แปรปรวนของคะแนนความรู้ไม่เท่าเทียมกัน อ่านผลโดยใช้สถิติ Greenhouse-Geisser พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีอย่างน้อย 2 ระยะที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ภายในกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการเตรียมความพร้อม หลังการเตรียมความพร้อมทันที และหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติ โดยใช้สถิติ Repeated Measures ANOVA

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	Fa	p-value
กลุ่มควบคุม	261.020	1.533	170.227	62.882	.000
กลุ่มทดลอง	794.882	1.669	476.318	186.764	.000

* $p < .05$ SS = Sum Square; df = degree of freedom; MS = Mean Square; a = Greenhouse-Geisser correction was used to reduce type error

เมื่อทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบบอนเฟรโรนี (Bonferroni) พบว่าในกลุ่มควบคุม ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ก่อนการเตรียมความพร้อมน้อยกว่าหลังการเตรียมความพร้อมทันทีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ และค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ก่อนการเตรียมความพร้อมน้อยกว่าหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ และค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้หลังการเตรียมความพร้อมทันทีน้อยกว่าหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ $p < .05$ ดังตารางที่ 2 ส่วนในกลุ่มทดลองพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ก่อนการเตรียมความพร้อมน้อยกว่าหลังการเตรียมความพร้อมทันทีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ และค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ก่อนการเตรียมความพร้อมน้อยกว่าหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ และค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้หลังการเตรียมความพร้อมทันทีน้อยกว่าหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนความรู้ภายในกลุ่มควบคุม และภายในกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการเตรียมความพร้อม หลังการเตรียมความพร้อมทันที และหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติ โดยวิธีการทดสอบบอนเฟอโรนี (Bonferroni)

ช่วงเวลา	$\bar{X}$	(S.D.)	ผลต่างของคะแนนเฉลี่ย (Mean Difference)		
			ก่อนการ	หลังการเตรียม	หลังเสร็จสิ้น
			เตรียมความพร้อม	ความพร้อมทันที	การฝึกภาคปฏิบัติ
กลุ่มควบคุม					
ก่อนการเตรียมความพร้อม	9.09	1.98	-	-	-
หลังการเตรียมความพร้อมทันที	10.03	1.71	-	-	-2.824*
หลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติ	12.85	2.00	-	-	-
กลุ่มทดลอง					
ก่อนการเตรียมความพร้อม	8.68	2.24	-	-	-
หลังการเตรียมความพร้อมทันที	13.29	2.41	-	-	-2.059*
หลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติ	15.35	1.77	-	-	-

*p < .05

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ระหว่างกลุ่มควบคุมที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามปกติกับกลุ่มทดลองที่ได้รับการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการเตรียมความพร้อมตามปกติด้วยสถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันด้วย Independent t-test พบว่าก่อนการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ ไม่แตกต่างกันภายหลังการเตรียมความพร้อมทันทีพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการเตรียมความพร้อม

โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการเตรียมความพร้อมตามปกติมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้มากกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ และหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติพบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการเตรียมความพร้อมตามปกติมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้มากกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ระหว่างกลุ่มตัวอย่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในระยะก่อนการเตรียมความพร้อม หลังการเตรียมความพร้อมทันที และหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติ

ช่วงเวลา	F	Mean Difference	t	df	p-value
ก่อนการเตรียมความพร้อม	.599	.41176	.804	66	.212
หลังการเตรียมความพร้อมทันที	8.739	-3.26471	-6.444	66	.000*
หลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติ	.821	-2.50000	-5.451	66	.000*

*p < .05

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความมั่นใจในตนเองของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ก่อนการขึ้นฝึกปฏิบัติรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ด้วยการทดสอบ Paired t-test พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความมั่นใจในตนเองภายหลังการได้รับ

การเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ก่อนการขึ้นฝึกปฏิบัติรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 มากกว่าก่อนได้รับการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความมั่นใจในตนเองของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังได้รับการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ก่อนการขึ้นฝึกปฏิบัติรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ($n = 34$)

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
คะแนนความมั่นใจ	6.91	1.14	7.47	1.02	-3.396	0.001*

* $p < .05$

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความมั่นใจในตนเองระหว่างกลุ่มควบคุมที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามปกติกับกลุ่มทดลองที่ได้รับการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับการเตรียมความพร้อมตามปกติ ด้วยสถิติทดสอบ Independent t-test พบว่าก่อนการเตรียม

ความพร้อม และภายหลังการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความมั่นใจในตนเองมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความมั่นใจในตนเองระหว่างกลุ่มตัวอย่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ความมั่นใจการฝึกปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1	กลุ่มควบคุม ($n = 34$)		กลุ่มทดลอง ($n = 34$)		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ก่อนการทดลอง	5.53	1.11	6.91	1.14	.000	.000*
หลังการทดลอง	7.03	1.11	7.47	1.02	.151	.047*

* $p < .05$

4. ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 หลังการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 พบว่าในภาพรวมกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 (S.D. = 0.22)

ซึ่งพบว่าด้านที่มีคะแนนมากที่สุดคือด้านการประเมินผล โดยมีคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.91 (S.D. = 0.29) และด้านที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือด้านเนื้อหา โดยมีคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 (S.D. = 0.35) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของความพึงพอใจต่อการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ (n = 34)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหา	4.78	0.35	มากที่สุด
2. ด้านรูปแบบและการนำเสนอ	4.85	0.28	มากที่สุด
3. ด้านประสิทธิภาพและประโยชน์ที่ได้รับ	4.84	0.24	มากที่สุด
4. ด้านการประเมินผล	4.91	0.29	มากที่สุด
รวมทั้งหมด	4.84	.22	มากที่สุด

การอภิปรายผล

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 หลังการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 พบว่าหลังเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้มากกว่าหลังการเตรียมความพร้อมทันทีและมากกว่าก่อนการเตรียมความพร้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ และมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ อธิบายได้ว่าการประยุกต์ใช้แนวทางการพัฒนาตนเองของ Megginson & Pedler (1992) โดยวางแผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างแรงจูงใจและให้นักศึกษาวิเคราะห์ตนเอง โดยประเมินจุดแข็งจุดอ่อนตนเอง หลังจากนั้นนักศึกษากำหนดเป้าหมายการวางแผนพัฒนาตนเอง โดยจัดลำดับสิ่งที่ต้องการพัฒนาและกำหนดประเด็นความรู้ และทักษะที่ต้องการพัฒนาของตนเอง วางแผนวิธีการปฏิบัติการพัฒนาตนเองทั้งกิจกรรม และระยะเวลาที่จะดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ส่งเสริมให้นักศึกษามีการฝึกทักษะที่จำเป็นเพิ่มเติมทั้งก่อนและขณะฝึกภาคปฏิบัติ และมอบหมายให้นักศึกษาเข้าไปศึกษาสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลที่สำคัญในรายวิชาอย่างน้อยคนละ 1 ครั้ง พร้อมทั้งสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้เป็น One page นอกจากนี้ก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติเป็นเวลา 1 สัปดาห์และก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติเป็นเวลา 2 วัน ผู้วิจัยยังช่วยทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการดูสื่อวีดิทัศน์ โดยเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สนใจรับฟังปัญหาซึ่งการเสริมสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกัลยาณมิตร รวมทั้งให้

มีอิสระในการคิดวางแผนการพัฒนาดตนเอง ทำให้นักศึกษามีความต้องการในการเรียนรู้ และเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าแรงจูงใจให้บุคคลมีอิสระในการกำหนดสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ทำให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง การที่มีแรงจูงใจจากภายในทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งเพิ่มขึ้น (Guay, Ratelle, & Chantal, 2008; Nakanakup & Iamchareon, 2017) และการติดตามผลการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักศึกษาทราบประเด็นที่ควรพัฒนา และได้ทบทวนบทเรียนอีกครั้ง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาดตนเอง โดยผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม และเลือกสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น (Megginson & Pedler, 1992) ร่วมกับการใช้สื่อและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อวีดิทัศน์ ช่วยให้นักศึกษาเห็นภาพ เสียง เสมือนจริง และเรื่องราวที่ผู้วิจัยต้องการถ่ายทอด นักศึกษาสามารถดูซ้ำได้หลายรอบเพื่อต้องการทบทวนเนื้อหาและดูซ้ำเมื่อเกิดความไม่เข้าใจ ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่เกิดความสนใจในการรับรู้ ให้ความร่วมมือในการเรียนรู้ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน นอกจากนี้ยังส่งผลเชื่อมโยงทำให้นักศึกษาดังใจเรียนมากขึ้น (Nantasenee, Wongwisetku, Sukcharoen, & Techangkul, 2018) ช่วยให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของสุวจนา น้อยแนม กมลรัตน์ กิตติพิมพานนท์

ผจงจิต ไกรถาวร และธิดาทองวิเชียร (Noinam, Kittipimpanon, Kraithaworn, & Tongvichean, 2021) เรื่องประสิทธิภาพของการใช้สื่อวีดิทัศน์เรื่องการตรวจประเมินสภาพเท้า ผู้ที่เป็นโรคเบาหวานต่อความรู้ความมั่นใจและความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลพบว่านักศึกษามีความรู้ และความมั่นใจเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .001$ เช่นเดียวกับการศึกษาของเกศรา เสนงาม, ดวงใจ ลิมตโสภณ, และธัมมัญญ์ เหลืองกิตติกิจ (Sen-Ngam, Limtasopon, & Leuangkittikong, 2021) เรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้อินเทอร์เน็ตช่วยสอนเสริมเรื่องการบริหารยาในเด็ก ในห้องปฏิบัติการพยาบาลมหาวิทยาสิริราชคดี พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการบริหารยาในเด็ก และทักษะปฏิบัติการบริหารยาในเด็กของกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ และการศึกษาของศิวพร อึ้งวัฒนา และคณะ (Aungwattana et al, 2020) เรื่องการพัฒนาวีดิทัศน์การสอนเรื่อง กระบวนการเชื่อมบ้านในการให้บริการอนามัยครอบครัว พบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ของนักศึกษากายหลังได้รับการสอนโดยใช้วีดิทัศน์สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .001$

2. ค่าเฉลี่ยคะแนนความมั่นใจในตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 หลังการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 มากกว่าก่อนการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ และมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการเตรียมความพร้อมตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ อธิบายได้ว่า การประยุกต์ใช้แนวคิดการพัฒนาตนเองของ Megginson & Pedler (1992) โดยการวิเคราะห์และประเมินตนเองจะช่วยให้ นักศึกษาทราบจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรพัฒนา การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนทำให้วางแผนพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาล ร่วมกับการนำสื่อวีดิทัศน์เข้ามาใช้ในการเตรียมความพร้อมนอกจากช่วยเพิ่มความรู้และทักษะในการปฏิบัติการพยาบาล เนื่องจากสื่อวีดิทัศน์ยังมีผลต่ออารมณ์และความรู้สึกกล่าวคือ ก่อนดูสื่อวีดิทัศน์

นักศึกษายังไม่เคยเห็นการปฏิบัติหัตถการ แต่เมื่อได้ดูแล้วสื่อวีดิทัศน์แล้วสามารถแสดงให้เห็นถึงตัวอย่างที่ปฏิบัติในสถานการณ์จริงเห็นกระบวนการพยาบาลที่ชัดเจน ถึงแม้ไม่ได้ฝึกปฏิบัติในสถานที่จริง (Jantavat, 2018) เนื่องจากผู้เรียนจะสังเกตและเกิดการเลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ เพราะผู้เรียนบันทึกสิ่งที่ตนสังเกตจากตัวแบบทำให้เกิดการลอกเลียนแบบและเมื่อมีสถานการณ์ใกล้เคียงกัน ผู้เรียนจะใช้ประสบการณ์ที่เคยเห็นในการตอบสนองที่คล้ายคลึงกันจากที่เคยเห็นจากประสบการณ์ จึงทำให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลถ้าได้มีโอกาสปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง ดังนั้นสื่อการสอน วีดิทัศน์จึงเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลทำให้เกิดความมั่นใจในการให้การพยาบาลในนักศึกษาซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวรรณฯ สอนเดช และคณะ (Sanongdej et al, 2018) เรื่องการพัฒนาสื่อและผลของการใช้สื่อวีดิทัศน์ร่วมกับโจทย์สถานการณ์ต่อความรู้และความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลอาชีวอนามัยของนักศึกษาพยาบาล พบว่านักศึกษามีความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลอาชีวอนามัยมากกว่าก่อนใช้สื่อวีดิทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .001$ และยังสอดคล้องกับการศึกษาของอริสรา จังพานิชและอรรช ตรีไทรล้วน (Jungpanich & Srisailaun, 2015) เรื่องผลของการใช้วีดิทัศน์แบบแผนการดูแลผู้ป่วยประจำวันต่อความมั่นใจในการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วยและความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์มหาวิทยาลัยนวัตกรรมราชราชนครินทร์ พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความมั่นใจในการปฏิบัติการบนหอผู้ป่วยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .05$ นอกจากนี้ ผู้วิจัยควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนโดยควบคุมตัวแปรของกลุ่มตัวอย่างให้มีลักษณะใกล้เคียงกันมากที่สุดโดยใช้เทคนิคการจับคู่รายบุคคล (Matched subjects) ในเรื่อง คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตลอดปีการศึกษา (GPA) ดังนั้น นักศึกษาจึงมีความมั่นใจเพิ่มมากขึ้นหลังจากได้รับการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ก่อนที่จะฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 อย่างไรก็ดีตาม นักศึกษามีความคิดเห็นในประเด็น

ช่วยลดความกลัวและความตื่นเต้นก่อนที่จะไปปฏิบัติจริง บนหอผู้ป่วยทั้งนี้อาจเกิดจากความกลัวและความตื่นเต้น เป็นสิ่งที่เกิดภายในจิตใจจากการที่จะต้องเผชิญใน สถานการณ์จริง ดังนั้นควรมีการปรับปรุงโดยการเพิ่ม หัตถการอื่นๆ ให้ครอบคลุมในรายวิชาเมื่อขึ้นฝึกปฏิบัติงาน เช่น การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และพัฒนาการเตรียม ความพร้อมโดยให้นักศึกษาได้ทดลองปฏิบัติในสถานการณ์ จำลองเพื่อช่วยลดความตื่นเต้นก่อนที่จะขึ้นฝึกปฏิบัติจริง

3. ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจของนักศึกษา พยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 หลังการเตรียมความพร้อม โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 สามารถส่งเสริมให้นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียน การสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อธิบายได้ว่า สื่อวีดิทัศน์ในรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 โดยภาพรวม และรายด้าน มีความตรงกับความต้องการของนักศึกษา โดยประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ใช้ในการทบทวนความรู้ด้วยตนเอง รองลงมาคือ ช่วยทบทวนความรู้ก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ สามารถ นำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ และระยะเวลา กับเนื้อหาในการนำเสนอของสื่อวีดิทัศน์เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกัลยาณี ดันทรานนท์และคณะ (Tantranont et al, 2019) ที่ศึกษาเรื่องพัฒนาสื่อ วีดิทัศน์เรื่องการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์การให้บริการอนามัย โรงเรียนพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด เช่นเดียวกับการศึกษาของมานี น้ำคณาคุปต์ และทิพวรรณ เอี้ยวเจริญ (Nakanakup & Iamchareon, 2017) เรื่องการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เรื่องการทำคลอดสำหรับ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยรังสิต พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80

ผลการศึกษครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ต่อความรู้ ความมั่นใจในตนเอง และความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลศาสตรในรายวิชา

ปฏิบัติการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 ร่วมกับประยุกต์ใช้แนวคิด การพัฒนาตนเองของ Megginson & Pedler (1992) ทำให้ ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ และคะแนนความมั่นใจในตนเอง ของกลุ่มทดลองมากกว่าก่อนได้รับการเตรียมความพร้อม และมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการเตรียมความพร้อม ตามปกติ และนักศึกษามีความพึงพอใจในการเตรียมความพร้อมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1, 2, และ 3 ดังนั้น การเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกภาค ปฏิบัติที่ดี จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความมั่นใจ จดจำได้ มากขึ้น และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง จึงควรนำวิธีการเรียนการสอนดังกล่าวมาปรับใช้ให้เหมาะสม กับบริบทของนักศึกษา ก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

สามารถนำสื่อวีดิทัศน์ไปใช้ในการเตรียมความพร้อม ก่อนการขึ้นฝึกภาคปฏิบัติ และยังเป็นช่องทางในการส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน นอก จากนี้สามารถนำมาใช้ในกรณีที่นักศึกษาไม่มีโอกาสได้ ขึ้นฝึกภาคปฏิบัติจริงบนหอผู้ป่วยจากสถานการณ์การแพร่ ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

พัฒนาและทดสอบประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์ที่มี ความทันสมัยมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของผู้ เรียน และเพิ่มการวัดผลด้านทักษะปฏิบัติ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือเป็น อย่างดี ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ที่ช่วยเหลือสนับสนุน และให้คำปรึกษา ตลอดจนวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราชที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย ทำให้การวิจัย ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- Aungwattana, S., Suankaew, S., Tuanrat, W., Tamdee, D., Tantranont, K., Lirtmunlikaporn, S., ... Wongsuwan, J. (2020). Development of instructional video for home visits as part of family health services. *Journal of Thailand Nursing and Midwifery Council*, 35(3), 139-153. [In Thai].
- Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj. (2019). *Field experience specification report in adult nursing practicum I*. Phitsanulok: Adult and Gerontological Nursing, Boromarajonani College of Nursing Buddhachinaraj. [In Thai].
- Buddam, M., Suwanpakdee, W., Ritmontree, O., Noonart, T., & Tantanokit, J. (2021). Effectiveness of electronic media usage on pain relief strategy during labor. *Journal of Sakon Nakhon Hospital*, 24(2), 13-25. [In Thai].
- Guay, F., Ratelle, C. F., & Chanal, J. (2008). Optimal learning in optimal contexts: The role of self-determination in education. *Canadian Psychology*, 49(3), 233-240.
- Jantavat, P. (2018). Preparation of nursing student for stress relief during practice in delivery room. *Kuakarun Journal of Nursing*, 25(1), 184-191. [In Thai].
- Jungpanich, A., & Srisailaun, O. (2015). Effects of using daily care plan video teaching on clinical self-confidence and satisfaction of nursing students, Kuakarun Faculty of Nursing, Navamindradhiraj University. *Kuakarun Journal of Nursing*, 22(1), 17-34. [In Thai].
- Khamrath, J., & Ritudom, B. (2018). The effects of the readiness of nursing practice in adult nursing practicum 1 on knowledge and confident in nursing practice among air force student nurses, academic year 2018. *Royal Thai Air Force Medical Gazette*, 65(3), 1-10. [In Thai].
- Kunaviktikul, W. (2015). Teaching and learning in the discipline of nursing in the 21st century. *Nursing Journal*, 42(2), 152-156. [In Thai].
- Meehanpong, P., & Chatdokmaiprai, K. (2018). Assessing quality of research instrument in nursing research. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 19(1), 9-15. [In Thai].
- Megginson, D., & Pedler, M. (1992). *Self-development: A facilitator's guide*. London: McGraw Hill.
- Nakanakup, M., & Iamchareon, T. (2017). Development of video media on childbirth for third-year nursing students. *RSU National Research Conference 2017* (1343-1353). Bangkok: Rangsit University. [In Thai].
- Nantasenee, S., Wongwisessu, S., Sukcharoen, P., & Techangkul, L., (2018). Development of learning and teaching process for nursing students at Suandusit University. *Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit Journal*, 10(2), 166-179. [In Thai].
- Nawsuwan, K., & Sattayaraksa, W. D. (2016). The components of nursing student identity in nursing colleges, Ministry of Public Health. *HCU Journal of Health Science*, 19(38), 77-92. [In Thai].
- Noinam, S., Kittipimpanon, K., Kraithaworn, P., & Tongvichean, T. (2021). The effectiveness of video media about diabetic foot assessment on knowledge, self-confidence, and satisfaction of nursing students. *Ramathibodi Nursing Journal*, 27(3), 402-414. [In Thai].

- Nursing division, Ministry of Public Health. (2018). *Roles and duties of registered nurses*. Pathum Thani: Publishing of Suetawan Company Limited. [In Thai].
- Permethai, P., & Artitkawin, A. (2014). Student-centered teaching by using video instructional media for the course: community product management for international markets. *Lampang Rajabhat University Journal*, 2(2), 97-104. [In Thai].
- Rungnoi, N., & Seesawang, J. (2016). Effects of self-development supportive for the pre-practicum preparation at intensive care unit on knowledge and skills among nursing students. *Journal of Phrapokklao Nursing College*, 27(2), 29-38. [In Thai].
- Sanongdej, W., Wangpitipanit, S., Chonsin, P., & Chalermphichai, T. (2018). Development and effect of video media combined with scenario on knowledge and self-confidence in practice of occupational health nursing for nursing students. *Ramathibodi Nursing Journal*, 24(1), 94-107. [In Thai].
- Sen-Ngam, K., Limtasopon, D., & Leuangkittikong, T. (2021). Academic achievement and students' satisfaction towards the use of video "Medication Administration for Children" to supplement teaching in nursing laboratory, Rangsit University. *Journal of Rangsit University: Teaching & Learning*, 15(1), 30-48. [In Thai].
- Somnuek, P. (2015). The development of teaching and learning innovation by using instructional media for enhancement of learning achievement towards tourism product. *Journal of International and Thai Tourism*, 11(1), 4-17. [In Thai].
- Tantranont, K., Suriyawong, W., Sripetchwandee, N., Tuanrat, W., Budda, D., Narin, R., ... Songkham, W. (2019). Development of video media of school health services. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 20(1), 293-299. [In Thai].
- Wattanachai, P., & Yingrengreung, S. (2019). The development of video lesson on nasopharyngeal and oral suction in children for nursing students at Boromarajonani College of Nursing, Bangkok. *Journal of Health and Nursing Research*, 35(2), 210-223. [In Thai].